

De zorg voor ons gezamenlijke huis

In deze Scheppingstijd heeft onze pastoraal werkster Marlène Falke-de Hoogh, een drietal columns geschreven over de Schepping, een Kerk van de armen en over vrede. Ze baseert zich daarbij op de Bijbellezingen van de zondag en de actualiteit van Kerk en samenleving. Deze columns zijn eerder verschenen al zendbrief op de blog van de Schaapskooi onder redactie van Andre Bouwman. En als weekbericht in Weekbrug van de Harteburg kerk. In bewerkte vorm kunt u ze hieronder lezen. Voor de leesbaarheid zijn daar enkele Bijbelcitaten aan toegevoegd. En daarnaast enkele gebeden en leestips.

Schepping

Den Haag, woensdag 28 augustus 2024.

Enkele citaten uit de Bijbel:

Deuteronomium 4,1: ¹Luister dan, Israël, naar de voorschriften en bepalingen die ik u leer, en handel daarnaar. Dan zult gij leven en bezit gaan nemen van het land dat Jahwe, de God van uw vaders, u schenkt.

Jacobusbrief 1,22: ²²Weest uitvoerders van het woord, en niet alleen toehoorders; dan zoudt gij uzelf bedriegen.

Marcusevangelie 7,1-2,5, ¹Eens kwamen de Farizeeën en enkele schriftgeleerden uit Jeruzalem bij Hem tezamen, ²en zagen dat sommige van zijn leerlingen met onreine, dat wil zeggen, ongewassen handen aten. ⁵Daarom stelden de Farizeeën en de schriftgeleerden Hem de vraag: “Waarom gedragen uw leerlingen zich niet volgens de overlevering van de voorvaders, maar eten zij met onreine handen?” ¹⁴Daarop riep Hij het volk weer bij zich en sprak tot hen: “Luistert allen naar Mij en wilt verstaan: ¹⁵niets kan de mens bezoedelen wat van buitenaf in hem komt. Maar wat uit de mens komt, dat bezoedelt de mens.

Als God op de zesde dag Zijn Schepping voltooid heeft, verzucht Hij tevreden dat het goed, ja zelfs heel goed is. Dat laatste betrekken we graag op onszelf, alsof wij – de mens – het hoogtepunt zouden zijn van Gods schepping. Maar dat staat er niet. Sterker nog, het hoogtepunt van Gods schepping is de zevende dag. De rustdag of de dag van de Heer. Zeven, weet u nog wel: als de optelling van vijf en twee. Vijf is het getal voor God en twee voor de wederkerigheid. God scheidt in wederkerigheid, een liefde van twee kanten. Het blijft Zijn Schepping die Hij ons met liefde toevertrouwt, om haar te gebruiken en vooral om haar te behoeden.

De Schepping. Miniatuur uit het Psalter van Lodewijk de Heilige, Leiden, UB, BPL 76 A, f. 7r

Scheppingsperiode — Op 1 september, de Wereldgebedsdag voor de zorg van de Schepping, begint weer de jaarlijkse Scheppingsperiode die wordt afgesloten op 4 oktober met het feest van Sint Franciscus. Ook in onze parochie wordt daar aandacht aan besteed. Het is een tijd waarin we de goedheid vieren van wat God geschapen heeft, we bidden voor het onrecht dat haar wordt aangedaan en we bezinnen ons op onze eigen manier van leven. Als jaarthema is gekozen voor: ‘Hoop en ons handelen met de Schepping’, dat ontleend is aan de Romeinenbrief.

Mentaliteit — De lezingen van dit weekend raken aan dit thema. Het volk van Israël wordt opgeroepen om te luisteren en te handelen naar de bepalingen die God het leert. De apostel Jacobus op zijn beurt benoemt onze verantwoordelijkheid als eerstelingen onder de schepselen. Een *noblesse oblige*, want dat vraagt van ons om geen toehoorders te zijn van het

Woord van God, maar uitvoerders. En Jezus zelf bespreekt de spanning tussen het je aan de regels houden maar vanuit je hart toch het verkeerde nastreven. Het goed omgaan met elkaar en de hele Schepping vraagt om een bepaalde mentaliteit.

Radicale bekering — Paus Franciscus heeft in zijn encyclieken over de Schepping en over de broederschap tussen mensen herhaaldelijk aangedrongen op een radicale bekering. Spannend is de vraag of het daarbij gaat om wat we doen of om wat we bereid zijn na te laten omwille van wat goed is voor de Schepping en de schepselen. In zijn recente brief voor de Wereldgebedsdag zegt de paus verder, dat het gaat ‘om krachten te bundelen en samen op weg te gaan met alle mensen van goede wil.’ Hij noemt het van belang om daarbij onze menselijke macht en de grenzen daarvan te heroverwegen. Zo kunnen ‘onze levens een lied van liefde voor God worden, voor de mensheid, met en voor de schepping, en hun volheid vinden in heiligheid.’

Stap voor stap – Een reis van vele kilometers begint met een eerste stap. Zo is dat ook met die radicale bekering waar paus Franciscus toe oproept. Met welk perspectief? Een delen in de zorg voor ons gezamenlijk huis en het verschil maken. En zo ... een liefdeslied mogen zijn voor God, de mensheid en de Schepping. Wie wil zich nu niet daartoe bekeren?

Met hartelijke groet — *Marlene Falke, pastoraal werker*

Verder lezen: [Brief van Paulus aan de Romeinen 8:19-25](#)

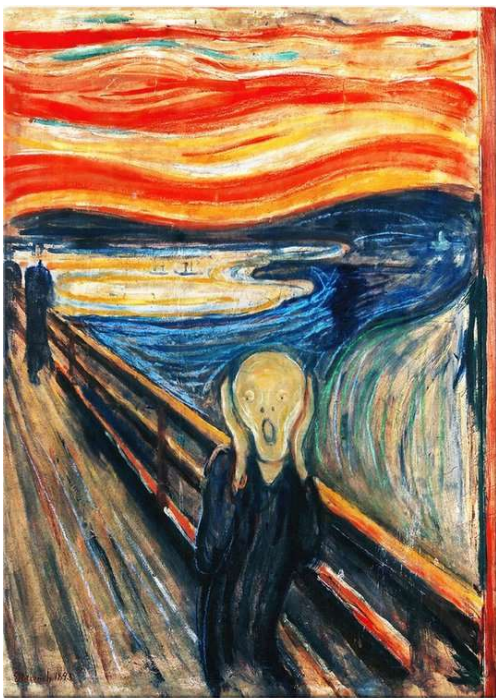
Een kerk van armen

Enkele citaten uit de Bijbel

Jesaja 35,4a: ^{4a}Zegt tot allen die radeloos zijn: `Houdt moed, weest niet bang, hier is uw God. Jacobusbrief 2,5: ⁵Luistert, lieve broeders: God heeft de armen naar de wereld uitverkoren om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het koninkrijk dat Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben.

Marcusevangelie 7,32-37: ³²Men bracht een dove bij Hem, die ook moeilijk kon spreken en smeekte Hem dat Hij deze de hand zou opleggen. ³³Jezus nam hem terzijde buiten de kring van het volk, stak hem de vingers in de oren en raakte zijn tong met speeksel aan. ³⁴Vervolgens sloeg Hij zijn ogen ten hemel op, zuchtte en sprak tot hem: "Effeta", wat betekent: Ga open. ³⁵Terstond gingen zijn oren open en werd de band van zijn tong losgemaakt, zodat hij normaal sprak.

Dat onze wereld het paradijs niet is, wordt je al snel duidelijk als je het nieuws hoort of leest. Het komt pijnlijk aan het licht in de wijze waarop wij als mensen met elkaar omgaan. Op de grote strijdtonelen maar ook in de kleinere settings van ongelijkheid, bijvoorbeeld de leefbaarheid. En ook de natuur laat van zich horen met grotere of kleinere rampen. Bijna zou je er moedeloos van worden of verdoofd van raken. In deze Scheppingstijd raden de lezingen van het weekend wat anders aan. Een prikkelende vraag daarbij is of de woorden van de Schrift nu bedoeld zijn als een bezinnend Woord in ons vieren of als een actieplan dat aanzet tot daden?

Doof — Met het evangelie komen we terecht bij de genezing van een man die niet bij machte is te horen en te spreken. Jezus raakt Hem aan. Steekt zijn vingers in zijn dove oren, markeert de sprakeloze tong met speeksel en bidt. En zegt dan: *Effata*, 'Ga open'. Hier niet als een gebod maar een zachte fluistering, een ademtocht van God. Een bidden dat zich niet alleen richt op de tong en oren maar dat ook de Hemel doet opengaan. Waar de Hemel openbreekt boven mensen zijn wonderen mogelijk. Waar mensen opengaan voor de realiteit van ons bestaan en leven in Christus, zijn wonderen mogelijk.

Horen en luisteren — In de Bijbel is het altijd een lastig ding dat we veel ook overdrachtelijk kunnen lezen en het zo schurkt aan ons bestaan. Wat nu, als doof nu niet slaat op een lichamelijk lijden maar het onvermogen om te horen, de onwil om te luisteren? Wat nu, als stom niet het onvermogen is om te spreken maar een zich in zwijgen hullen? En het

speeksel op de tong een beweging van Jezus naar ons is die ons laat proeven van Zijn mentaliteit? Zo gelezen komt de Bijbel ons dicht op de huid en kan het ons ongemakkelijk maken.

Stem geven aan — Regelmatig benoemt paus Franciscus 'de schreeuw van de armen', als een roepstem en een appèl aan ons. Hij droomt van een arme Kerk voor de armen. In zijn encycliek over 'het geluk van het evangelie', zegt Paus Franciscus: 'Wij zijn geroepen Christus in hen (de armen) te

ontdekken, hun onze stem te lenen in hun aangelegenheden, maar ook hun vrienden te zijn, naar hen te luisteren, hen te begrijpen ...'. Een stem mogen zijn voor een stomgeslagen mond is dat dan ook 'Effata'?

Liefdevolle aandacht — Wat de paus vervolgens aanbeveelt, is verrassend: "Onze inzet bestaat niet uitsluitend in activiteiten of programma's van ondersteuning of bijstand; wat de Geest in beweging brengt, is niet een overmaat aan activisme, maar vóór alles een op de ander gerichte aandacht. Liefdevolle aandacht wel te verstaan want wanneer de arme wordt bemind wordt hij van grote waarde geacht'.

Effata — Wat dat van ons vraagt? Geen actieplan maar iets wat gelovig veel fundamenteler ligt. Dat wat we met een impopulair woord versoberen noemen. Dat is wellicht niets anders dan iets nalaten en ruimte maken in onze manier van leven en in ons geluk. En wel omwille van een andere mens die onze liefde waard is. En daar mag een stukje eigenbelang in zitten. Het is namelijk uitermate winstgevend. Want weet u, levensgeluk wordt alleen meer als je ervan deelt.

Met hartelijke groet — *Marlene Falke, pastoraal werker*

Vrede

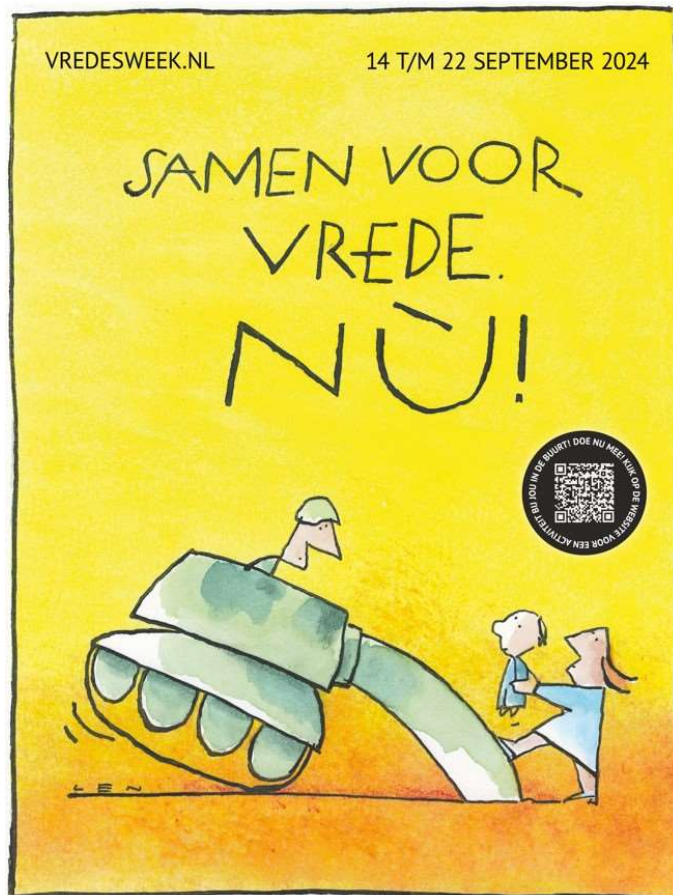
Enkele citaten uit de Bijbel:

Jacobusbrief 2,14, 18: ¹⁴Broeders, wat baat het een mens te beweren dat hij geloof heeft, als hij geen daden kan laten zien? Kan zo'n geloof hem soms redden? ¹⁸Misschien zal iemand zeggen: 'Gij hebt de daad en ik heb het geloof.' Dan antwoord ik: 'Bewijs me eerst dat ge geloof hebt, als ge geen daden kunt tonen; dan zal ik u uit mijn daden mijn geloof bewijzen.'

Marcusevangelie 8:33b,34b-35: Tot zijn leerlingen zei Jezus: ^{33b}'Want gij laat u leiden door menselijke overwegingen en niet door wat God wil. ^{34b}Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen. ³⁵Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest omwille van Mij en het Evangelie, zal het redden.

Op zaterdag 14 september begint de Vredesweek. Met deze week wil de interkerkelijke vredesbeweging Pax, een bewustwording creëren over het belang en de noodzaak van vrede. Dit gebeurt door verschillende activiteiten waarbij met elkaar gesproken en nagedacht kan worden over onze bijdrage aan een vreedzame wereld. Hoe mooi is het dat deze week sinds 2015 in de Scheppingstijd valt.

Samen — Het jaarthema is: ‘Samen voor Vrede. Nu!’. Het drukt een appèl uit met een zekere urgentie. “Omdat,” zo zegt Pax. “de berichten over oorlog in het buitenland weer bovenaan de nieuwspagina’s staan en ook in Nederland de onvrede en onverdraagzaamheid toeneemt”.

Een deur — Voor het vieren van deze Vredesweek is een iets ander thema gekozen: “Samen door een deur”. Met een deur, zo staat er in de toelichting, kun je twee kanten op. Het kan zowel een ingang als uitgang zijn. Je kunt met andere woorden het kwaad buiten de deur houden, het goede laat je binnen. “Blijkbaar gebeurt er iets met je als je ergens naar binnen gaat. Een nieuwe ruimte is altijd een startpunt om je weer opnieuw te oriënteren.” Wat Pax betreft begint dat met een loslaten van de stellingen van het eigen gelijk. Samen vieren, bidden of spreken is “alles achter laten wat je belet om samen te zijn”.

Zelfverloochening — Het is verrassend hoe een begrip uit het evangelie van dit weekend daarbij aansluit. We horen daar hoe Jezus zegt: “Wie mijn volgeling wil zijn moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen”. Het woord zelfverloochening kan makkelijk worden misverstaan. Het

laat zich misschien wel vertalen met ‘over je eigen schaduw heenstappen’, jezelf niet zo serieus nemen. Een wegtrekken uit eigen gelijk en eigen belang. Zo kan er ruimte ontstaan om Jezus te kunnen volgen, om te horen wat Hij zegt en na te volgen wat Hij doet.

Een prachtig voorbeeld — Tijdens zijn bezoek aan Indonesië was er in Jakarta een ontmoeting tussen Paus Franciscus en de Indonesische groot-imam Nasaruddin Umar. Samen ondertekenden ze een verklaring waarin ze religieuze leiders oproepen om samen-te-werken om de menselijke waardigheid, interreligieuze dialoog en milieubescherming te bevorderen. Bij de afsluiting van deze ontmoeting kuste de imam paus Franciscus op het hoofd, terwijl de paus de hand van de groot-imam kuste en deze vervolgens op zijn wang aanraakte.

Vrede – Vrijwel iedere mis horen we de woorden van Jezus: “Mijn vrede geef ik jullie, mijn vrede laat ik jullie”. Het maakt duidelijk dat die vrede niet van ons is en niet van ons komt maar wel door ons moet worden waargemaakt. Hoe en wat ? Dat is natuurlijk heel persoonlijk. Het begint wellicht daar waar we aan onszelf en onze ‘Ikkingheid’ voorbij kunnen kijken. Daar waar we in gelovig vertrouwen onszelf durven te ‘verloochenen’ omwille van de vrede van Christus en een wereld die daar zo naar hongert.

Met hartelijke groet — *Marlene Falke, pastoraal werker*

Bidden voor de Schepping en voor de vrede

Gebed voor de aarde:

Almachtige God,
die aanwezig zijt in het onmetelijke heelal
én in het kleinste van uw schepselen,
Gij die met uw tederheid
al het bestaande omgeeft,
stort over ons uit de kracht van uw liefde,
opdat wij zorgen
voor het leven en zijn schoonheid behoeden.

Overspoel ons met vrede,
opdat wij als broeders en zusters leven,
zonder iemand te benadelen.
God van de armen,
help ons de verlaten en vergeten mensen van deze wereld
die zo waardevol zijn in uw ogen, te redden.

Maak ons leven weer gezond,
opdat wij de wereld beschermen
en haar niet plunderen,
opdat wij schoonheid zaaien
en geen vervuiling en verwoesting.

Raak de harten
van allen die alleen maar voordeel zoeken
ten koste van de armen en van de aarde.
Leer ons de waarde van alle dingen te ontdekken,
met verbazing te kijken,
en te erkennen dat wij ten diepste verbonden zijn
met alle schepselen
op onze weg naar uw oneindig licht.

Dank dat Gij alle dagen met ons zijt.
Bemoedig ons, alstublieft, in onze strijd
voor gerechtigheid, liefde en vrede. Amen

Gebed tegen de ongelijkheid

God van liefde, toon ons onze plaats
in deze wereld
als instrumenten van uw liefde
voor alle wezens van deze aarde,
want geen enkel van hen wordt door U vergeten.

Verlicht hen die macht en geld bezitten,
opdat zij worden behoed
voor de zonde van de onverschilligheid,
het algemeen welzijn liefhebben, de zwakken ondersteunen,
en zorg dragen voor deze wereld, die wij bewonen.

De armen en de aarde schreeuwen:
Heer, doordring ons met uw macht en uw licht,
om ieder leven te beschermen,
om een betere toekomst te bereiden,
opdat uw Rijk kome
het Rijk van gerechtigheid, vrede, liefde en schoonheid.
U zij de lof! AMEN

Vredesweek:

Goede God,
Jezus, uw Zoon, zei van zichzelf:
'Ik ben de deur van de schapen'.
De deur voor zwarte en witte schapen
en alles daartussenin.
De deur naar het goede leven
van uw wereld van recht en gerechtigheid
en hart voor elkaar.

Wij bidden: help ons,
adem uw Geest in ons
zodat wij elkaar de toegang niet versperren.
Dat wij de deur voor elkaar openhouden
en elkaar voor laten gaan.
Naar binnen, naar het goede leven
van uw wereld van recht en gerechtigheid.

Wij bidden: help ons,
adem uw Geest in ons
zodat wij de deur van ons hart openen,
en de deur van ons leven.
Dat we opengaan voor de ander,
zien wie zij is, ontvangen wie hij mag zijn.
Dat wij zo meewerken aan uw wereld van recht
en gerechtigheid. Amen

Liever samen bidden ?

DiDoRo – bidden voor de intenties

We bidden op Dinsdag en Donderdag de Rozenkrans via Zoom om 20.30 uur.

Inloglink:

<https://us04web.zoom.us/j/2618617248?pwd=QUtHZktMTmd0VTN0eHhjdVZnSGRPdz09#success>

Leestips Scheppingsstijd en Vredesweek

Scheppingsperiode 2024

- [Scheppingsperiode 2024](#)
- [Boodschap van paus Franciscus t.b.v. de Wereldgebedsdag voor de zorg voor de Schepping](#)

Vredesweek 2024

- Vredesweek <https://paxvoorvrede.nl/vredesweek>
- Fostering Religious Harmony for the Sake of Humanity.
<https://www.vatican.va/content/francesco/en/speeches/2024/september/documents/20240905-indonesia-incontro-interreligioso.html>

Pauselijke encyclieken in Nederlandse vertaling (pdf)

- [Laudato Si'](#) (2015)
- [Fratelli Tutti](#) (2020)